

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 36 RvO van D66 en GroenLinks over dreigend watertekort ter informatie
Steller Anne Helbig & Jacky van Geffen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-15626520 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 147085-2023
Datum 26 april 2023 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen de beantwoording op de schriftelijke vragen ex art. 36 RvO over watertekort, van mevrouw Poelstra-Bos (D66) en mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks). De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

- 1. Is het college het met de fracties van D66 en GroenLinks eens dat de noodzaak om de drinkwatervoorziening zeker te stellen steeds nijpender wordt en we zo snel mogelijk aan de slag moeten om het drinkwatertekort in 2030 te voorkomen?*

Ja, wij kennen het rapport over watertekort dat u benoemt en is het met u eens dat dit vraagt om aandacht en actie om drinkwatertekort in 2030 te voorkomen.

- 2. Met betrekking tot de gebouwde omgeving: In de beantwoording van de vorige schriftelijke vragen worden al enkele stimulerende maatregelen genoemd (regenwaterbenutting; communiceren over zuinig waterverbruik). In het rapport van Arcadis/Berenschot worden nog meer strategieën genoemd, inclusief analyse van de impact die ermee bereikt kan worden. Is het College bereid om te onderzoeken of er meer van deze strategieën ingezet kunnen worden om waterverbruik in de bestaande gebouwde omgeving te verminderen (zie rapport p.6 voor een samenvatting)?*

Maatregelen om zoet water te besparen en regenwater te benutten hebben onze aandacht. Zo wordt in de omgevingsvisie specifiek het drinkwaterbelang opgenomen. Ook wordt een aantal van de in het rapport benoemde maatregelen al ingezet. Bijvoorbeeld meer bewustwording creëren over het opvangen en benutten van regenwater door het gebruik van regentonnen. In de informatie bij de regentonnen actie in Groningen, dit jaar voor de negende keer, is dit jaar ook de volgende zin opgenomen: ‘De drinkwaterproductie in Groningen staat onder druk. Bespaar kostbaar

Volgvel 1

leidingwater en gebruik regenwater voor de tuin. Een goed moment om een regenton aan te schaffen!'. We zullen bekijken of we meer van de in het Arcadis/Berenschot rapport genoemde strategieën kunnen inzetten.

3 *Voor nieuwe gebouwen worden o.a. vacuumriolering en grijswaternet genoemd, en het grootschalig opvangen en bergen van regenwater. In de beantwoording van de vorige schriftelijke vragen wordt (over een grijswaternet) onder andere gezegd "we onderzoeken hoe dat zou kunnen." Ondertussen wordt er veel bijgebouwd in Groningen. Hoe staat het met dit onderzoek en in hoeverre kan dit worden toegepast in nieuwe bouwprojecten en gebieden zoals Stadshavens en Suikerzijde?*

We zijn in gesprek met de BV Suikerzijde om te bekijken in hoeverre we in dit gebied zwart water (water afkomstig van het toilet) en grijs water (huishoudelijk afvalwater, niet afkomstig van het toilet) kunnen scheiden. Hierbij is de inzet om gezuiverd grijs water in de wijk te houden en zwart water in te zamelen met een vacuümriool. We beschouwen dit ook in breder waterketenverband (routekaart afvalwaterketen) samen met de waterschappen en het waterbedrijf. De scheiding van zwart en grijs water achten we in de andere gebiedsontwikkelingen minder kansrijk omdat daar al verdergaande keuzes zijn gemaakt met betrekking tot de infrastructuur. De belangrijkste opgave is dat een dergelijk wijze van afvalwater inzamelen meerkosten met zich meebrengt die moeten worden gedekt. We brengen in beeld wat deze meerkosten zijn. Daarnaast werken we aan een update van de hemelwaterverordening. Deze schrijft voor dat zowel op particulier als openbaar terrein water opgevangen moet worden, zodat het eventueel ook hergebruikt kan worden. Deze verordening ontvangt uw raad in het najaar van 2023.

4 *Zowel in nieuwe als bestaande gebouwde omgeving is ons eigen gedrag ook belangrijk: korter douchen, niet de auto wassen of de tuin sproeien met drinkwater bijvoorbeeld. Is het College bereid om samen met het Waterbedrijf een publiekscampagne voor te bereiden om direct in te kunnen zetten bij dreigend watertekort?*

We ontwikkelen momenteel samen met het Waterbedrijf een (gedrags)campagne te die zich richt op het besparen van drinkwaterverbruik bij particulieren. Verder is het binnen de huidige klimaatsubsidie al mogelijk om waterbesparende maatregelen gesubsidieerd te krijgen. Dit zullen we benadrukken in de nieuwe campagne. We zullen ook bekijken of we de subsidie kunnen uitbreiden of een kortingsactie kunnen ontwikkelen voor genoemde maatregelen in het rapport, zoals spoelonderbrekers en waterbesparende douchekoppen en kranen. De campagne is bedoeld om meer bewustwording te creëren over zuiniger omgaan met drinkwater, en aan te tonen hoe inwoners met gedragsaanpassingen kunnen besparen op drinkwaterverbruik.

Daarnaast zijn we vanuit het online platform Duurzaam Groningen bezig met een fysieke Duurzaam Groningen locatie waar we verschillende duurzame maatregelen willen tonen. Het idee is dat bezoekers hier energiecoaches kunnen spreken, informatie krijgen over het verduurzamen van hun woning en kleine maatregelen direct kunnen zien. Verder willen we ook klimaat adaptieve maatregelen, zoals regentonnen en groene daken, aan bezoekers tonen. De aanwezige coaches informeren de bezoekers ook hierover. Waterbesparende maatregelen kunnen hier ook een plek krijgen, bijvoorbeeld de waterbesparende douche- en kraankoppen en wellicht nog andere maatregelen. De fysieke aspecten van deze locatie moeten ook verplaatsbaar

Volgvel 2

zijn, zodat de inrichting en maatregelen mee te nemen zijn de wijken in. Zo kunnen we op verschillende plekken onze inwoners inspireren en informeren over duurzaam en klimaatbestendig leven en wonen.

5. *Met betrekking tot de zakelijke sector: Het blijkt dat er over het algemeen weinig informatie is over het watergebruik in de zakelijke sector, en ook over de mogelijkheden tot hergebruik (cascadering) en terugschakelen tijdens de pieken in het waterverbruik, en ook weinig kennis over de effectiviteit van verschillende maatregelen. Zou gemeente Groningen, in samenwerking met bijvoorbeeld het Klimaatadaptatiecentrum van de VN, hier een pilot in kunnen ontwikkelen?*

Het ontwikkelen van een pilot om de zakelijke sector te inspireren nemen we mee als idee in onze gesprekken met de verschillende partners. We willen samen met Groningen Werkt Slim een campagne voor de zakelijke sector ontwikkelen, om de kennis en bewustwording te vergroten. Omdat in bepaalde bedrijfsvoering veel drinkwater gebruikt wordt en het belangrijk is hier de mogelijkheden van terugschakelen van drinkwaterverbruik en het gebruik van regenwater te stimuleren. Verder willen we onze eigen zakelijke adviseurs informeren over de mogelijkheden voor de zakelijke sector om te kunnen besparen op drinkwatergebruik en de eventuele beschikbare subsidies hiervoor.

6. *Op verschillende vlakken streeft de Gemeente ernaar zelf het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld waar het gaat over energiebesparing en de eigen rol als werkgever. Zou het College ook een voorbeeldrol willen oppakken als het gaat over (drink)waterverbruik van de Gemeente verminderen? Wat doet de gemeente eraan om het waterverbruik in het eigen vastgoed en bedrijfsvoering te beperken?*

In al onze zwembaden worden sensorbediende douches toegepast. Na activering gaan deze na 30sec. automatisch uit. De douchekoppen zijn voorzien van doorstroombegrenzers. Deze beperken het verbruik tot 6l/min. De zandfilters van de waterzuivering van de zwembaden moeten na zekere tijd teruggespoeld worden. Hiermee wordt veel water verbruikt, ca. 25m³ tot 30m³ per spoeling. Om te voorkomen dat we vaker terugspoelen dan nodig wordt er niet op vaste tijden gespoeld maar pas als het werkelijk nodig is. Hiermee besparen we aanzienlijk op suppletiewater (water om de baden weer aan te vullen). Kardinghe heeft een eigen bron. Dit water wordt gebruikt voor (aanvulling) koelwater van de vriesinstallatie, dweilwater en beregening van de tennisbanen. Hiermee bespaart Kardinghe ruim de helft op inname van drinkwater (ca. 12000-15000m³ besparing). In alle doucheruimtes in sporthallen en gymzalen wordt gebruik gemaakt van sensorbediende douches die automatisch uitschakelen.

7. *Tot slot, het watersysteem houdt zich niet aan bestuurlijke grenzen. Drinkwater van Groningen komt bijvoorbeeld uit de Drentse Aa en dus uit Drenthe. Bovendien hebben verschillende autoriteiten (Rijk, provincies, waterschappen, gemeentes) verschillende bevoegdheden. Is het college in gesprek met alle relevante overheden, zoals (naastliggende) provincies, waterschappen en het Rijk om een actieplan drinkwaterzekerheid op te stellen?*

Ja, watertekort in samenhang met de kwaliteit van beschikbaar water is een vast onderdeel op de agenda van Waterpas, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit is het reguliere wateroverleg tussen waterschappen, waterbedrijf en gemeente. Het besparen

Volgvel 3

en veiligstellen van drinkwater is ook een onderwerp binnen Deltaprogramma Zoet Water, waar wij aan deelnemen. In het kader van dit programma werken we concreet aan projecten om water vast te houden, met name op de zandgronden waarmee we de sponswerking van de bodem bevorderen. Daarnaast hebben wij zitting in het Overlegorgaan Drentse Aa en daar benadrukken wij het belang van verstandig omgaan met onze bronnen voor drinkwater.

Landelijke maatregelen om regenwater benuttingssystemen te stimuleren, bijvoorbeeld door wetgeving, zouden ons als gemeente helpen. In de brief Water en Bodem sturend, vanuit het ministerie van I&W, wordt beschreven dat er wordt toegewerkt naar het reduceren van het drinkwatergebruik per hoofd van de bevolking met 20% en het beperken van laagwaardig gebruik van drinkwater. Ook grootverbruikers wordt gevraagd het drinkwatergebruik met 20% te reduceren. Zo wordt het effect van toename van de watervraag beperkt in relatie tot de schaarsere beschikbaarheid van water. Verder wordt door de ministeries onderzocht wat de voor- en nadelen zijn van een mogelijke verplichting in het besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en verruiming van toepassing van huishoudwater in het Drinkwaterbesluit. Met als doel de circulariteit in waterhuishouding en waterbesparing bij nieuwbouw te stimuleren. Op basis van deze onderzoeken zal worden besloten of aanpassing van het Bbl en/of Drinkwaterbesluit nodig is.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.